

La Diputació de Lleida finalitza la recuperació de l'arc d'Adà de Llardecans

Els treballs han permès datar l'arcada a finals del segle XV i confirmar la seva pertinença a un gran casal de dues plantes

Imatge de l'arc d'Adà | Diputació Lleida

L'Arc d'Adà de Llardecans (Segrià) ja torna a lluir en tota la seva esplendor, després que aquesta setmana finalitzessin les obres de reconstrucció que s'hi ha dut a terme per redreçar l'emblemàtica estructura enderrocada accidentalment per un vehicle el 31 de març.

Els treballs també han permès situar la cronologia de l'arcada a les acaballes del segle XV, així com confirmar la seva pertinença a un gran casal de dues plantes. El projecte tècnic de reconstrucció ha anat a càrrec de la Secció d'Arqueologia de la Diputació de Lleida, a través de la línia d'ajuts de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, a partir de la sol·licitud efectuada per l'Ajuntament de Llardecans. L'arc d'Adar és un referent patrimonial en el paisatge de la zona i en l'imaginari de les poblacions properes com és el cas de Maials i Aitona, a més de Llardecans.

A finals del març, un vehicle va envestir l'Arc d'Adà, provocant la caiguda de les 34 dovelles que formaven l'arcuació apuntada, de 3,60 metres d'alçada i una mica més de sis metres de llum. El Departament de Cultura va fer una primera inspecció ja que l'indret és un BCIN, i també va denunciar els fets als Mossos d'Esquadra. La Diputació de Lleida va encarregar el projecte tècnic a la Secció d'Arqueologia i va habilitar una partida per fer front al pressupost de 28.000 euros per executar la reconstrucció.

Aquesta ha estat possible gràcies a la feina del conservador-restaurador Ramon Solé, del càlcul estructural efectuat per l'arquitecte Josep Àngel Corbella i de l'excavació arqueològica dirigida per l'arqueòleg Josep Medina, a més dels treballs duts a terme per una empresa local. Tot el procés ha estat rigorosament recollit en imatges per l'empresa HGAComunicació per tal d'elaborar un

complet document que es traduirà en un 'time lapse'.

En primer lloc, es va muntar l'arc al terra, comprovant el bon estat de la major part dels elements petris, tot i l'enderroc patit. Seguidament, es va efectuar una excavació arqueològica que ha permès determinar la cronologia de l'arcada a les acaballes del segle XV, així com confirmar la seva pertinença a un gran casal de dues plantes, de parets de tàpia i basament de pedres, les quals actualment són visibles i permeten entendre la funció, de vegades mitificada, de l'arcada.

Es conserva el llindar de la porta oberta al nord i, dins, s'han localitzat els basaments de dues arcades més, de mida més petita, que expliquen el vell topònim del tossal de les Arcades, en plural.

A més, s'ha confirmat l'existència d'una muralla perimetral que tancava el poblat d'origen medieval, el qual tindria un moment original d'època andalusina i una segona fase de recuperació en el segle XIV. La possessió de l'indret per part de la comanda hospitalera de Torres de Segre podia haver marcat probablement l'edificació del gran edifici quan la resta del lloc estava abandonada, a la qual pertany l'arcada recuperada, la qual va ser refeta d'una manera barroera quan va patir un altre enderroc, probablement durant la guerra dels Segadors.

A partir del segle XVIII, en plena recuperació de les conseqüència de la guerra de Successió, s'haurien aprofitat elements de les ruïnes en que estaria definitivament el lloc per bastir l'ermita de Sant Marc. Actualment és la construcció més visible i que s'ha aprofitat l'actuació en l'arcada per procedir a la seva mínima consolidació.